

Κάνοντας τον τουρισμό μας πιο βιώσιμο

Βασίλης Μυριοκεφαλιτάκης, Σύμβουλος Δημάρχου
Υπεύθυνος Έργου CASTWATER

Όραμα Δήμου Ρεθύμνης: ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ → ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

- 2011: Υπογραφή τού **Συμφώνου των Δημάρχων**.
  - ✓ Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας, 2012 – 2020
- 2017: Υπογραφή επέκτασης τού Συμφώνου των Δημάρχων για το **κλίμα και την ενέργεια**.
  - ✓ Σχέδιο Δράσης για την ενέργεια και το κλίμα (υποβληθέν)
- Δέσμευση για **λήψη μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος**.
- Δράσεις **ευαισθητοποίησης** των δημοτών, επισκεπτών, επιχειρήσεων και φορέων.

Τι είναι κλιματική αλλαγή;

Η **αύξηση** της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη που αποδίδεται:

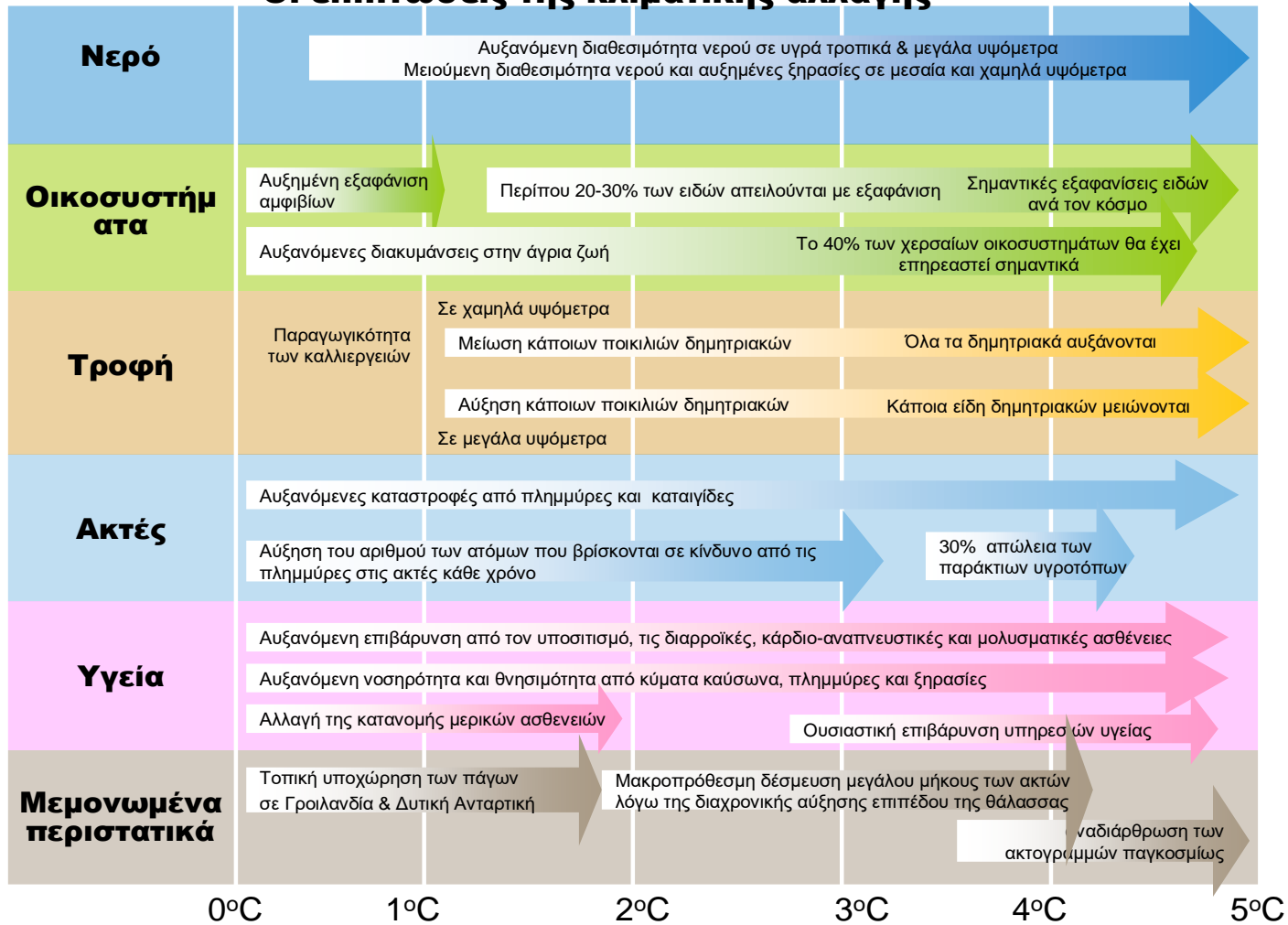
- ✓ Στη συγκέντρωση αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα (CO_2 , CH_4 , N_2O , χλωροφθοράνθρακες κ.α.).
- ✓ Σχετίζεται με μεγάλες/ακραίες διακυμάνσεις στις μέσες κλιματικές συνθήκες που επικρατούν ανά τόπο και περιοχή.

Ποιες είναι οι **επιπτώσεις** της κλιματικής αλλαγής;

- **Ακραία καιρικά φαινόμενα**, μετατόπιση των βροχοπτώσεων: πλημμύρες, υποβάθμιση ποιότητας νερού, περιορισμός υδάτινων πόρων.
- Συνέπειες για τις **χώρες της Μεσογείου**: λειψυδρία, κύματα καύσωνα, δασικές πυρκαγιές, ξηρασίες.
- Κίνδυνοι για την **ανθρώπινη υγεία**: θάνατοι λόγω καύσωνα/κρύου, μετάδοση ασθενειών μέσω νερού.
- Κόστος για την **κοινωνία και την οικονομία**: βροχοπτώσεις πλήττουν γεωργία, δασοκομία, ενέργεια, τουρισμό.
- Κίνδυνοι για την **άγρια πανίδα και χλωρίδα**: κίνδυνος εξαφάνισης φυτών/ζώων, μετακίνηση ζώων.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

CASTWATER: «Βιώσιμη Διαχείριση Υδάτων σε τουριστικές περιοχές της Μεσογείου»

Άξονας Προτεραιότητας 3

Προστασία και προώθηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Μεσογείου

Ειδικός Στόχος 3.1

Βιώσιμος & υπεύθυνος τουρισμός στην περιοχή της Μεσογείου

Διάρκεια: 36 μήνες (λήξη:2019)

Ο Δήμος Ρεθύμνης ως τουριστικός προορισμός

Πληθυσμός: 62.886 κάτοικοι

(Πηγή: Ελ. Στατ. 2011)

Τουρισμός: 486.657 επισκέπτες

(Πηγή: Ελ. Στατ.-ΣΕΤΕ 2016)

Τους καλοκαιρινούς μήνες διπλασιάζεται ο πληθυσμός του Δήμου

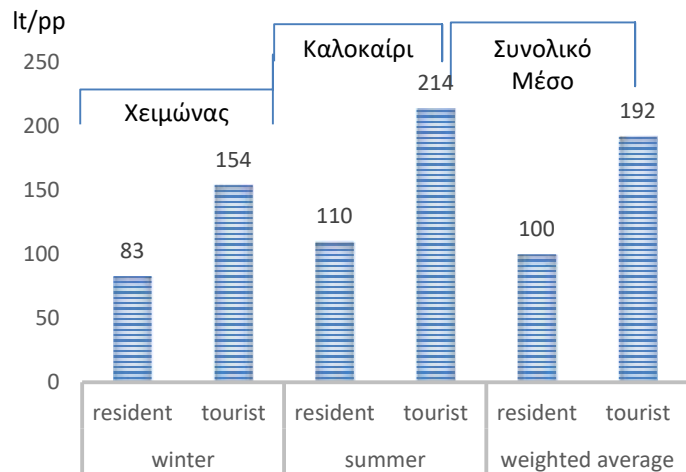
- ✓ Τα τελευταία 50 χρόνια η συνολική **ζήτηση νερού** στη Μεσόγειο σχεδόν **διπλασιάστηκε**.
- ✓ Η **εποχιακή ζήτηση νερού** ασκεί **τεράστιες πιέσεις** στα αποθέματα νερού σε τοπικό επίπεδο.

Οι πιέσεις που ασκεί ο τουρισμός στη ζήτηση νερού

Μέση ημερήσια κατανάλωση νερού για ατομική χρήση

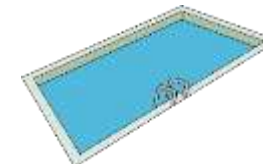
Κατανάλωση Τουριστών = 2 x Κατανάλωση Κατοίκων

Αιτίες μεγαλύτερης κατανάλωσης νερού

Πάρκα και αξιοθέατα

Πισίνες

Πλυντήρια

Εστίαση

Γήπεδα γκολφ

Μπάνια ευχαρίστησης

Χαμηλή απόδοση των συστημάτων ύδρευσης της Μεσογείου

Απώλειες, διαρροές και Losses, leakages and απώλειες φθάνουν το 40% της συνολικής ζήτησης.

Κυρίως λόγω του φτωχά συντηρημένου δικτύου και των λανθασμένων τεχνικών άρδευσης.

Δύσκολη η εφαρμογή μέτρων βελτίωσης του συστήματος ύδρευσης.

Επιτακτική η ανάγκη βιώσιμης διαχείρισης υδάτων

Υποστήριξη ανάπτυξης πολιτικών για:

Παρακολούθηση προσφοράς και ζήτησης
ύδατος

Καινοτόμα μέτρα και δράσεις

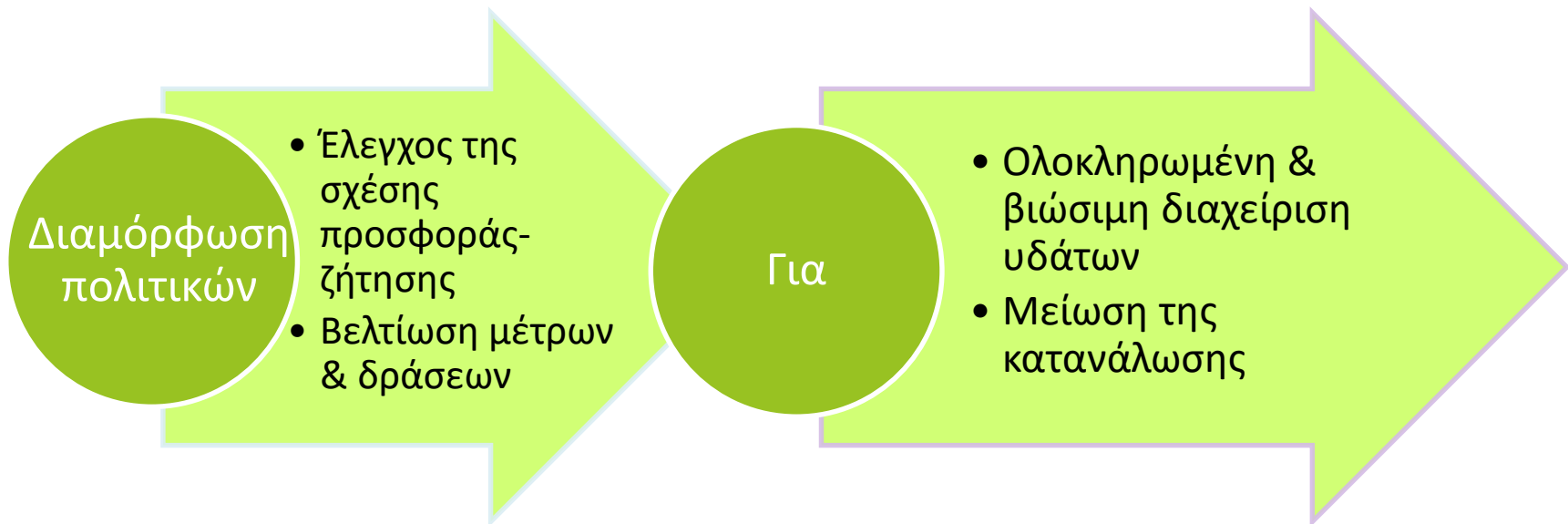

Ολοκληρωμένη, βιώσιμη διαχείριση υδάτων

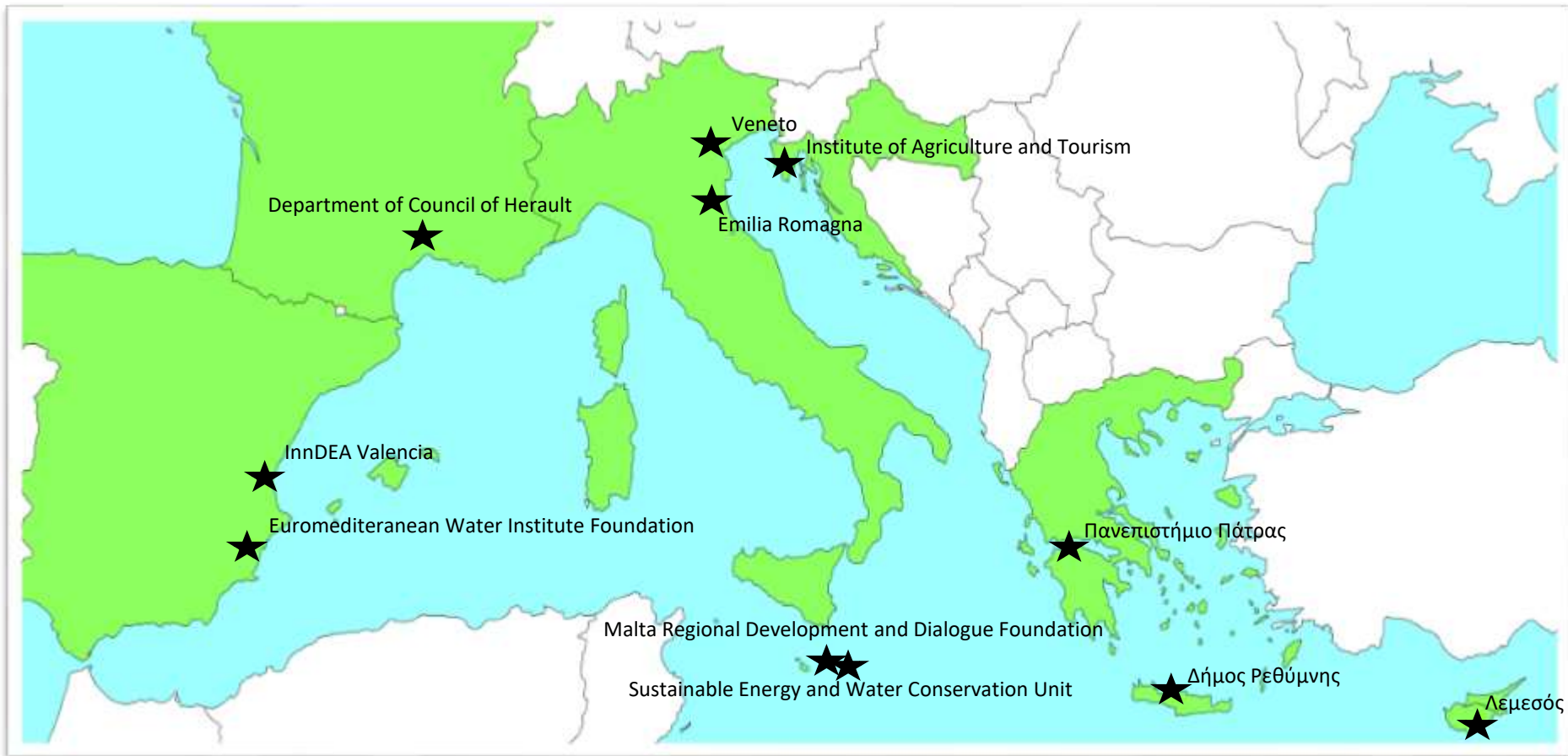
Μείωση κατανάλωσης νερού

Στόχοι του CASTWATER

CASTWATER: 7 Χώρες | 11 Εταίροι

Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος

Studying 11/2016 – 01/2018

- Ανάλυση αναγκών, πολιτικών, και δυναμικών των παράκτιων περιοχών της κοινοπραξίας.
- Συγκέντρωση καλών πρακτικών για την υιοθέτηση λύσεων βιώσιμης υδάτινης διαχείρισης.
- Ανάπτυξη μεθοδολογίας (αυτό-)αξιολόγησης της διαχείρισης τουριστικών υδάτων.

Testing 02/2018 – 05/2019

- Ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου για την αξιολόγηση της του τρόπου διαχείρισης του νερού από τις τουριστικές επιχειρήσεις.
- Καθορισμός μεθοδολογίας, πειραματική αξιολόγηση, και επικύρωση των εργαλείων του CASTWATER.

Transfer 6/2019 – 10/2016

- Μεταφορά αποτελεσμάτων σε δημόσιες αρχές / ενδιαφερόμενους φορείς.
- Εργαστήρια για τη βιώσιμη διαχείριση των τουριστικών υδάτων από τις δημόσιες αρχές.
- Μεσογειακό συνέδριο με θέμα «Βιώσιμη διαχείριση τουριστικών υδάτων».

Τα οφέλη του CASTWATER

- ✓ Κατανόηση των συνθηκών και των συνηθειών κατανάλωσης νερού στις τουριστικές περιοχές της Μεσογείου.
- ✓ Μέτρηση της επίδρασης του τουρισμού στη ζήτηση νερού: ανά εποχή, γεωγραφική περιοχή, κατηγορία χρήσης.
- ✓ Ανάπτυξη τεχνογνωσίας στις υπηρεσίες υποστήριξης της βιώσιμης διαχείρισης του νερού.
- ✓ Προώθηση μέτρων εξοικονόμησης.
- ✓ Σύνδεση και βελτίωση σχετικών πολιτικών.
- ✓ Πιλοτική δοκιμή εργαλείων παρακολούθησης & αξιολόγησης αποδοτικότητας των τουριστικών υποδομών .

Κύρια παραδοτέα

1. Κοινή **μεθοδολογία και δείκτες παρακολούθησης** και αξιολόγησης της βιώσιμης διαχείρισης υδάτων στον τουρισμό.
2. Ψηφιακά **Εργαλεία Παρακολούθησης** και **Online** αξιολόγησης (πιλοτική δοκιμή) του τρόπου διαχείρισης υδάτων.
3. **Καλές πρακτικές** για τον προσδιορισμό και την υιοθέτηση βιώσιμων λύσεων από τις ΜΜΕ.
4. **Σχέδια δράσης** για τη μεταφορά καλών πρακτικών μεταξύ φορέων του δημοσίου, τοπικών αρχών και επιχειρήσεων τουρισμού.

Κύριες Δράσεις

- ✓ **Ανάλυση αναγκών** για την βιώσιμη διαχείριση υδάτων στον τουρισμό
- ✓ **Ανάλυση πολιτικής** για τη βιώσιμη διαχείριση υδάτων στον τουρισμό
- ✓ **Ανάπτυξη της τεχνογνωσίας** των δημοσιών αρχών
- ✓ Εργαστήρια (**Workshops**) για τους φορείς δημοσίου
- ✓ **Μεσογειακό Συνέδριο** για τη «Βιώσιμη διαχείριση των υδάτων από τον τομέα του τουρισμού».

Εμπλεκόμενοι στο έργο:

Ενδιαφερόμενοι	Εταίροι, οριζόντια έργα
Τοπικές αρχές	Δήμοι, περιφέρειες, Τμήματα/Διευθύνσεις Τουρισμού και Επιχειρήσεις Διαχείρισης Υδάτων (ΔΕΥΑ)
Τουριστικές Επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	Διαμονής, εστίασης και επιχειρήσεις διασκέδασης
Περιφερειακές Αρχές/Διοικήσεις	Περιφερειακά Συμβούλια Τουρισμού, Φορείς Διαχείρισης Τουρισμού & Υδάτινων αποθεμάτων

Η ενεργή συμμετοχή των οποίων, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Συμπερασματικά:

- Η κλιματική αλλαγή ως ένα πολυσύνθετο και διασυνοριακό πρόβλημα έχει άμεσες επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους και κατ' επέκταση στους υδάτινους πόρους.
- Είναι αναμφισβήτητη η ανάγκη για ευαισθητοποίηση και έγκαιρη αντιμετώπιση του ζητήματος της σωστής διαχείρισής τους.
- Είναι αναγκαία η συνετή χρήση του νερού μέσα από μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τις ανθρώπινες απαιτήσεις, αλλά και τις απαιτήσεις των **οικοσυστημάτων και του περιβάλλοντος**.

“Water is the driving force of all nature”- Leonardo da Vinci

Ευχαριστώ πολύ.

Περισσότερες πληροφορίες για το Castwater στην ιστοσελίδα του έργου: <https://castwater.interreg-med.eu/>